

Gerųjų projektų pavyzdžių atranka 2022

„Inovacijų lopšys“ –
apdovanojimas už mokslo ir žinių
skatinimą, inovacijų kūrimą ir
sklaidą žemės ūkio, miškininkystės
ir kaimo plėtros srityse

ATEITIES KAIMO KŪRĖJŲ
APDOVANOJIMAI

AKKA
2022

Lietuvos kaimo tinklas
LKT

 NMA
NACIONALINĖ MOKĖJIMO AGENTŪRA

Andžej Kulevičius – „Ūkio modernizavimas“

„Įdiegta inovatyvi grūdų priėmimo ir saugojimo įranga, kuri leido ūkiui būti ekonomiškai gyvybingesniu, konkurencingu. Taip pat ši įranga yra garantija, kad bus išlaikyti grūdų kokybės rodikliai.“

Projekto įgyvendinimo metu ūkyje pastatyti keturi modernūs grūdų saugojimo bokštai ir grūdų priėmimo bei tvarkymo įranga. Prieš projekto įgyvendinimą ūkyje nebuvo grūdų sandėlių bei tvarkymo įrangos, todėl nebuvo galimybių jų rūšiuoti, valyti ir sandėliuoti grūdus, tekdavo javapjūtės metu drėgnus ir nevalytus grūdus parduoti pusvelčiui. Po projekto įgyvendinimo visi ūkyje užauginti grūdai, derliaus nuėmimo metu išvalomi, išdžiovinami ir saugomi iki tol kol rinkoje susidaro palankiausias sąlygos juos parduoti.

Ūkis tapo mažiau priklausomas nuo neprognozuojamų meteorologinių sąlygų ir grūdų supirkėjų diktuojamų kainų. Padidėjo ūkyje užauginamos produkcijos pridėtinė vertė, bei ūkio pajamos. Modernizavus ūkį, buvo sukurtos 3 naujos darbo vietos.“

Asociacija „Tekstilės kelias“ – „Amatų centro įkūrimas Darbėnuose“

„Amatų centras – tai tekstilės muziejus prikeliantis senąsias tekstilės tradicijas, senuosius Lietuvos papročius ir tradicijas. Amatų centre rengiamos programos neriboto amžiaus žmonėms, kurios skirtos priminti žmonėms apie senąsias Lietuvos tradicija, atgaivinti senuosius lietuvių papročius. Centre, projekto dėka, pilnai įrengtos atskiros patalpos, skirtos vesti edukacijoms, demonstruoti parodas, kurti meno kūrinius, vesti renginius ir t.t.

Muziejuje yra vedamos siuvimo, audimo, verpimo, mezgimo, maily virimo, žvakių gamybos, vėlimo pamokos, žemaitiškų patiekalų gamyba, skanavimas. Supažindinama su tekstilės audinių rūšimis, Lietuviškais raštai.

Muziejus sklandžiai ir aktyviai bendradarbiauja su Lietuvos mokyklomis, darželiais, turizmo centrais, miestelio bendruomene, kuria naujus ryšius su senolių ir neįgaliųjų žmonių centrais.“

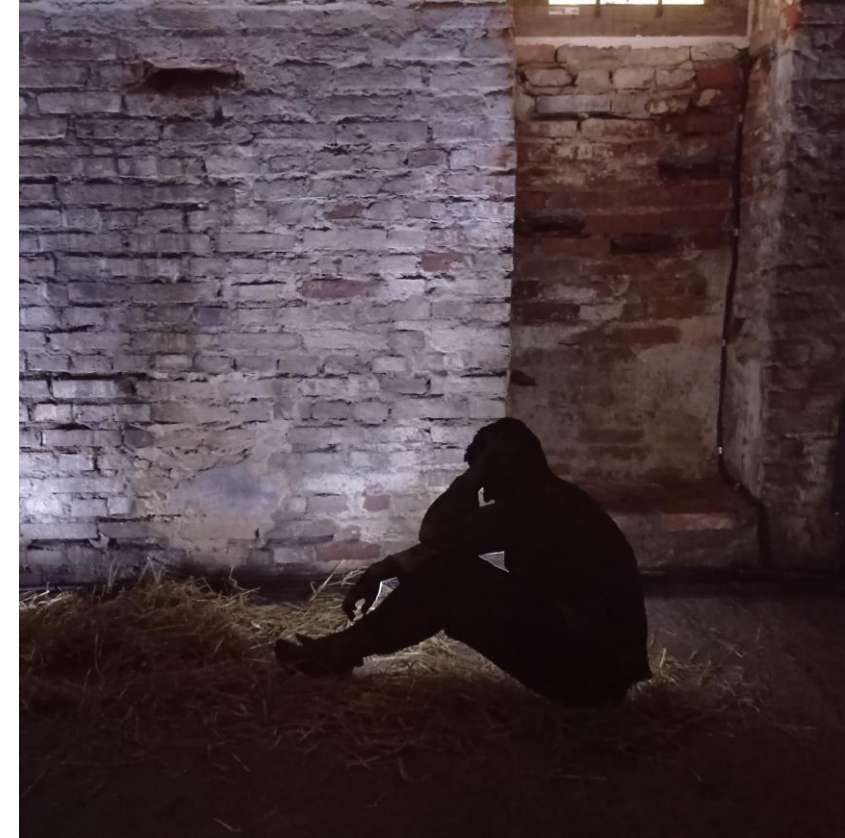
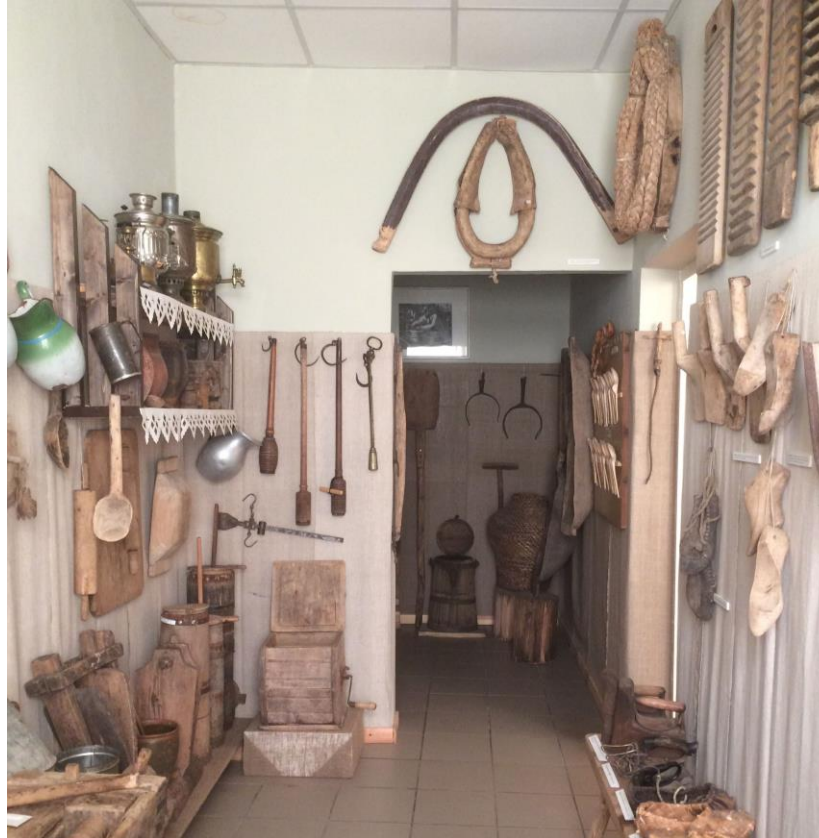
Biržų krašto muziejus „Sėla“ - „Biržų krašto muziejaus „Sėla“ Vabalninko skyriaus pastato rūšio įveiklinimas: pritaikymas kultūros ir turizmo reikmėms“

„Biržų krašto muziejaus „Sėla“ Vabalninko skyriaus įgyvendintas projektas atitinka kriterijų, kadangi projekto įgyvendinimo metu, pasitelkus informacines technologijas buvo inovatyviai įveiklintas pastato rūšys.

Naujai sukurtos net keturios modernios muziejaus ekspozicijos ir pritaikytos Vabalninko krašto gyventojų, turistų ir jaunimo poreikiams.

Pastato rūsyje, kuris iki projekto įgyvendinimo buvo apleistas ir nenaudojamas, buvo sukurtos emociškai paveikios ekspozicijos ir joms pritaikytos edukacinės programos, pristatančios keturias svarbias temas: žydų gyvenimo, holokausto, pokario rezistencijos bei sovietinių represijų, vykdytų šiame rūsyje veikusiame kalėjime. Buvo parengtas ekspozicijos įrengimo projektas, įsigyta kompiuterinė, vaizdo, garso įranga reikalinga multimedinėms ekspozicijų programoms.“

ATEITIES KAIMO KŪRĖJŲ
APDOVANOJIMAI

„Projekto metu buvo sukurtas keturių ekspozicijų dizainas, sukurta multimedinė programa, garso takelis bei pritaikyti muziejaus pastato rūsyje. Sukurtos interaktyvios ekspozicijų salės. Taip pat sukurtos interaktyvios edukacinės priemonės pritaikytos skirtingo amžiaus moksleiviams, suaugusiems. Muziejaus pastato rūsyje įrengtos ekspozicijos pritaikytos gyventojų poreikiams, mokiniams ir atvykstantiems turistams.“

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras (LAMMC) – „Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingas diegimas intensyvaus ūkininkavimo sąlygomis“

„Projekto vykdymo metu buvo suformuotos 6 EIP veiklos grupės skirtinguose šalies regionuose. Kiekvieno projekte dalyvavusio ūkininko ūkyje, du metus iš eilės, buvo įrengti lauko bandymai, kuriuose buvo lyginamos dvi technologijos: intensyvi ir integruota.

Intensyvi technologija pagrįsta tuo, kad augalų apsaugos produktai yra naudojami pasiekus tam tikrą augalų išsivystymo tarpsnį. Integruotos technologijos taikymui naudojamas holistinis požiūris ir lankstus reagavimas į kiekvieną konkrečią situaciją.

Įvertinus atliktų tyrimų rezultatus nustatyta, kad taikant integruotą auginimo technologiją, išlaidas augalų apsaugos produktams pavyko sumažinti vidutiniškai 24,27 proc. žieminiuose kviečiuose ir 15,54 proc. žieminiuose rapsuose, nors esminio derliaus sumažėjimo nebuvo fiksuota. Atskiruose projekto veikloje dalyvavusiuose ūkiuose pavyko sunaudojamų pesticidų kiekį sumažinti iki 50 proc.“

ATEITIES KAIMO KŪRĖJŲ
APDOVANOJIMAI

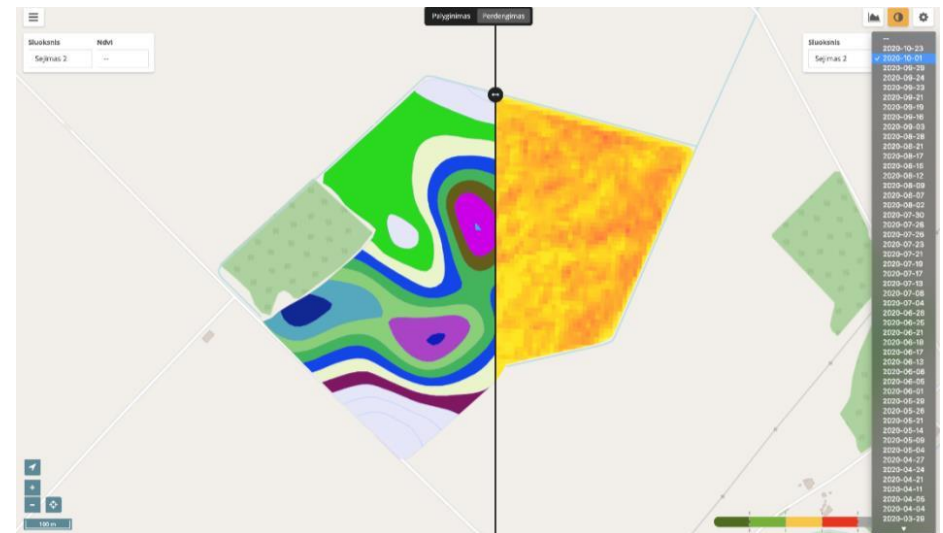
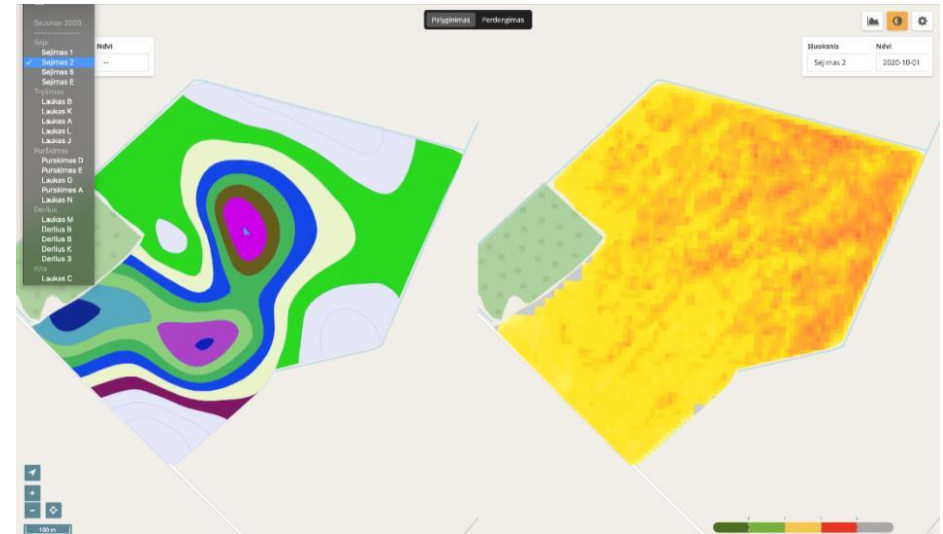
„Visų renginių metu bei leidžiant informacinius leidinius buvo akcentuojama, kad būtina visuomet tiksliniai naudoti augalų apsaugos produktus, įvertinti naudojimo laiko svarbą ir tikslingumą iš esmės. Neefektyvus augalų apsaugos priemonių naudojimas šalies mastu didina derliaus nuostolius, blogina žemės ūkio produkcijos kokybę, didina produkcijos savikainą ir mažina ūkių konkurencingumą.“

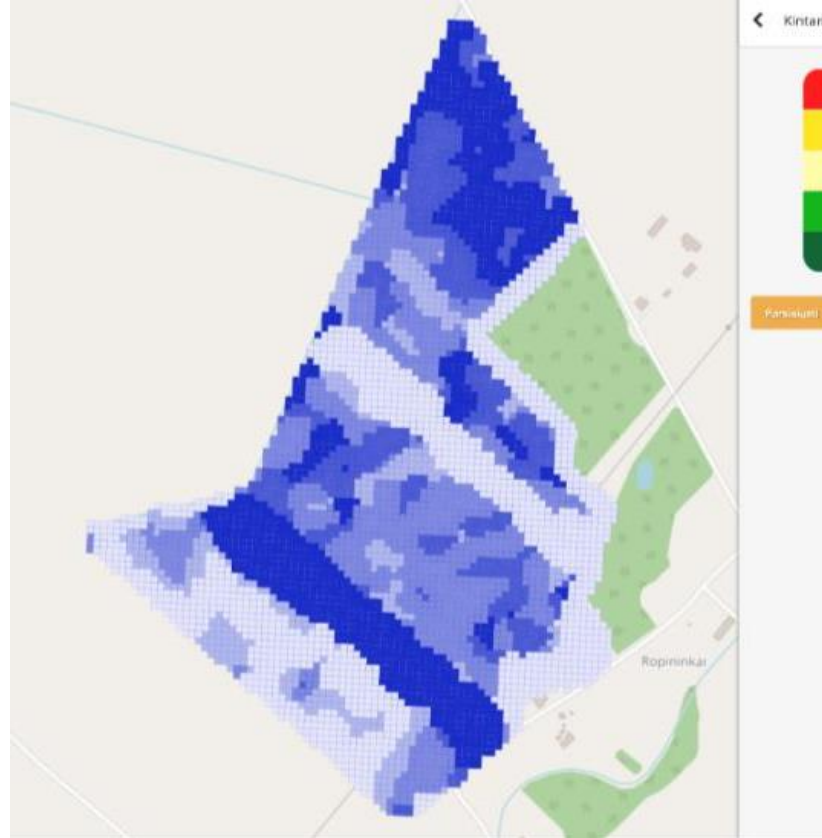
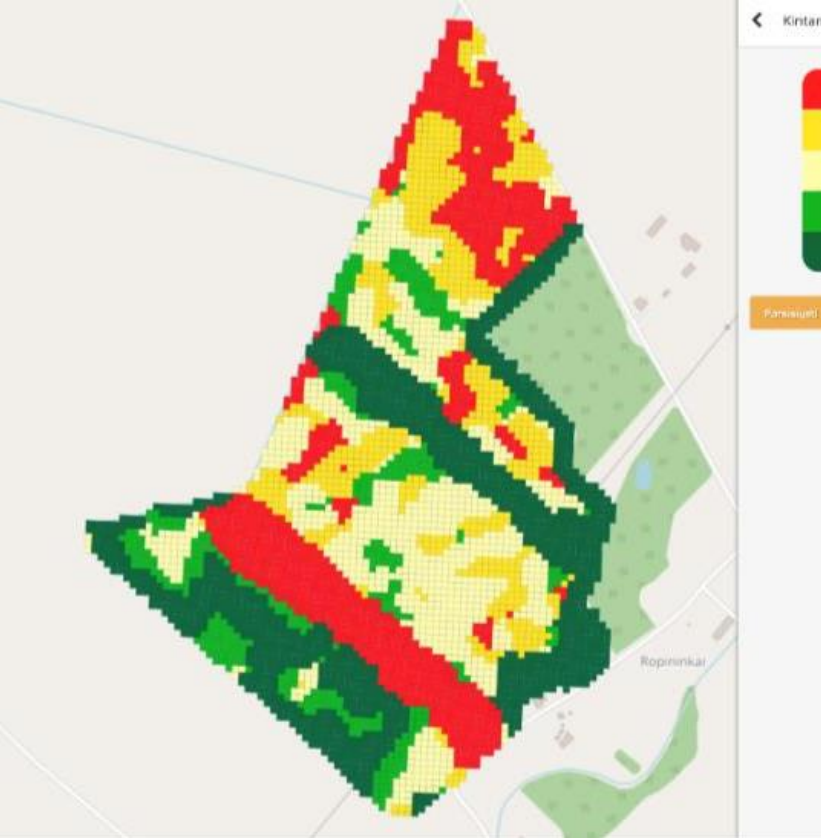
UAB „ART21“ – „Išmaniosios žemės ūkio technikos informacinės sistemos sukūrimas“

„Projekto metu sukurta inovatyvi žemės ūkio technikos informacinė sistema, kuri leidžia atlikti sudėtingus duomenų operavimo ir analizės veiksmus. Sistemoje integruotose duomenų bazėse kaupiami pirminiai duomenys, generuojami išmaniosios žemės ūkio technikos.

Tokio modulio pagalba išmaniosios technikos generuojami įvairių technikos gamintojų failai konvertuojami į vieną – unifikuotą duomenų formatą, leidžiantį operuoti duomenimis bei atlikti su jais įvairaus tipo analizės veiksmus.

Įdiegus ŽŪT IS sistemą, racionaliai naudojama žemės ūkio technika, dėl ko stipriai sumažėja aplinkos tarša dėl išmetamųjų dujų, tausojamas dirvožemis, nes laukai dirbami tinkamu metu, tinkamais metodais, kuo mažiau ardant humuso sluoksnį. Subalansuotas tręšimas ir tausūs augalų apsaugos priemonių taikymas sumažina gruntinio ir požeminio vandens taršą, bei išsaugo biologinių rūšių įvairovę ir kraštovaizdį.“

ATEITIES KAIMO KŪRĖJŲ
APDOVANOJIMAI

AKKA
2022

„Sistema aktuali javininkystės, daržininkystės, uogininkystės bei sodininkystės ūkiams, kuriems taip pat svarbus optimalus technikos, trąšų ir augalų apsaugos priemonių naudojimas. Ne mažiau svarbu tai, kad sistemos teikiamus duomenis vartotojai gauna nemokamai, sistema gali naudotis bet kuris Lietuvos ūkininkas, nepriklausomai nuo ūkio dydžio, struktūros, specializacijos.“

UAB "Mėlynė,, - „Vaisių, uogių ir daržovių perdirbimo infrastruktūros plėtra“

„Projektas buvo įgyvendinamas siekiant didinti UAB Mėlynė gyvybingumą ir konkurencingumą diegiant inovatyvias vaisių, uogų ir daržovių perdirbimo technologijas. Labai svarbu rinkai pateikti vienodos kokybės produktus visus metus, todėl tam buvo reikalingas tinkamas vaisių, uogų ir daržovių konservavimo (perdirbimo) būdas.

Džiovinimas šaltyje (liofilizavimas) yra naujausia technologija, leidžianti išsaugoti vaisių, uogų ir daržovių vitaminus, visas medžiagas, skonį, formą bei kvapą iki 97-99 proc. Tai labai svarbu, ypač kai rinka vis labiau ieško sveikų, lietuviškos kilmės maisto gaminių. Įmonė daugiausia perdirba Lietuvos ūkininkų užaugintus vaisius, uogas, daržoves, su jais sudaro ilgalaikes tiekimo sutartis – taip siekiama užtikrinti aukštą gaminių kokybę. Tai lemia ir gana švarus Lietuvos dirvožemis.“

ATEITIES KAIMO KŪRĖJŲ
APDOVANOJIMAI

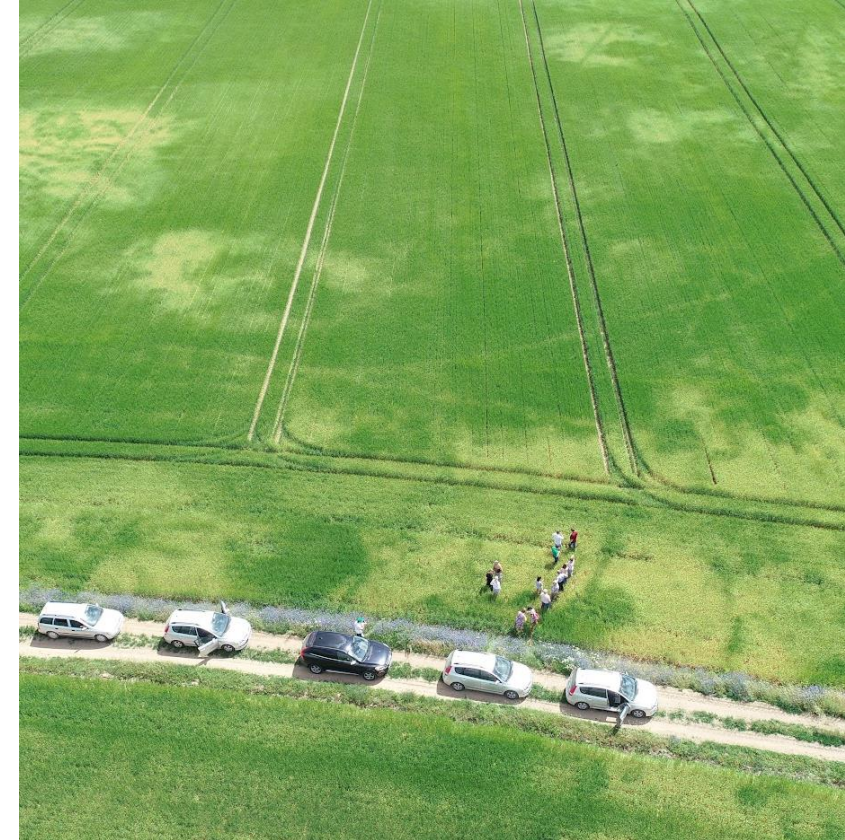
„Projekto metu įsigyta įranga, kuri leidžia tokiu būdu perdirbti uogas, vaisius ir daržoves. Įmonė galės didinti gamybos apimtį, nebūti ribojama dėl įrangos trūkumo. Iki šiol tokią įrangą įmonė nuomojosi, o tai tik didino veiklos kaštus. Neturėdama įrangos, įmonė neturėjo ir galimybių platesnei naujų produktų gamybai dėl nuomojamos įrangos užimtumo. Produktą sukurti galima ir su mažesniais pajėgumais, bet rinkai tiekti pakankamus kiekius buvo būtina įsigyti naujos įrangos.“

VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba – „Ekonominių rezultatų gerinimas augalininkystės ūkiuose taikant integruotos augalų apsaugos metodus“

„Projekto pagrindinis tikslas – skatinti žinių perteikimą ir inovacines integruotos augalų apsaugos technologijas augalininkystės ūkiuose, mažinti auginamų augalų priežiūros savikainą. Atliekant gamybinius parodomuosius bandymus, perteiktos žemdirbiams moksliniais tyrimais paremtos inovatyvios integruotos augalų apsaugos priemonių naudojimo technologijos ir jų ekonominis vertinimas.

Projekto metu buvo suburtos penkios pasikeitimo patirtimi grupės. Kiekvieną grupę sudarė po šešis ūkininkus, kurie buvo iš dviejų skirtingų Lietuvos rajonų: Šiaulių – Joniškio; Tauragės – Raseinių; Kupiškio – Rokiškio; Širvintų – Kaišiadorių; Varėnos – Šalčininkų. Kiekvienos grupės nariai periodinių susitikimų metu, diskutavo aktualiomis temomis ir sprendė aktualius klausimus. Projekto metu įvyko net penkiasdešimt penki grupių susitikimai.“

ATEITIES KAIMO KŪRĖJŲ
APDOVANOJIMAI

AKKA
2022

„Siekiant, kad informacija apie projektą ir jo veiklą pasiektų kuo daugiau interesantų, suorganizuota keturiasdešimt seminarų, keturiasdešimt lauko dienų ir projekto baigiamoji konferencija. Taip pat buvo išpublikuoti šeši informaciniai straipsniai laikraštyje, parengti šeši informaciniai lankstinukai ir kt.“

Vygantas Januševičius – „Daržininkystės ūkio įkūrimas“

„Projekto tikslas – jaunojo ūkininko ūkio įkūrimas, vystant specializuotą daržininkystės veiklą – česnakų auginimą ir siekiant gauti ES paramą numatomoms investicijoms. Siekiant plėsti pardavimo rinkas bei siekiant efektyviai realizuoti užaugintą produkciją investavimo prioritetu pasirinkta įsigyti naujųjų technologijų liofilizacijos įrangą.

Liofilizacija - tai skysčių praradimas sublimacijos metu, kai džiovinamuose produktuose esantis skystis dideliame šaltyje sukietėja ir pasišalina dujų pavidalu. Tai naudingiausias dehidratacijos būdas, kurio metu minimaliai prarandami arba iš viso neprarandami vitaminai. Ypač tai aktualu daržovių auginimo ūkiuose, kur susidaro daug nekondicinės produkcijos. Dažniausiai tokia produkcija parduodama gerokai mažesnėmis kainomis, nors galėtų būti liofilizuota ir vėliau realizuojama didele kaina.“

ATEITIES KAIMO KŪRĒJŲ
APDOVANOJIMAI

„Projektas įgyvendinamas kaimo vietovėje, kur darbo pasiūla yra nepakankama ir sunkiau užtikrinamas gyventojų užimtumas. Įdiegta liofilizacijos technologija sudarė sąlygas mažinti derliaus praradimo nuostolius, padidino derlingumą, sudarė sąlygas aukštesnės pridėtinės vertės produkcijos gamybai, padidino kaimo gyventojų užimtumą.“